

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
FAKULTA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH VZŤAHOV

Študentská 3, 911 50 TRENČÍN

Tel: + 421 (0)32 7400 405 | E-mail: zoltan.rozsa@tnuni.sk

POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Riadenie znalostnej ekonomiky krajiny vo vzťahu ku konkurencieschopnosti s ohľadom na udržateľnosť

Autor: Ing. Elena Širá, PhD.

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: manažment

Posudok bol spracovaný na základe menovania za oponenta pre habilitačné konanie Ing. Eleny Širej, PhD. Vedecou radou Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove dňa 14. novembra 2023.

Aktuálnosť témy

Predložená habilitačná práca podrobne skúma vzájomné prepojenia medzi znalostnou ekonomikou, konkurencieschopnosťou a udržateľnosťou, pričom analyzuje, ako tieto oblasti ovplyvňujú jedna druhú a identifikuje kľúčové faktory, ktoré prispievajú k ich synergickému vzájomnému rozvoju. Jej hlavným cieľom je „vytvoriť model udržateľného hodnotenia úrovne znalostnej ekonomiky krajín s ohľadom na ich konkurencieschopnosť.“ Zvolená téma je v súčasnom globálnom kontexte aktuálna a významná. Znalostná ekonomika, je kľúčovým faktorom pre hospodársky rast a zvyšovanie konkurencieschopnosti krajiny a jej riadenie si vyžaduje inovatívne prístupy v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, ako aj v podpore podnikania a technologických inovácií.

Formálne spracovanie

Celkový rozsah posudzovanej habilitačnej práce činí 159 strán vrátane príloh a analytického listu. Práca obsahuje: Abstrakt v slovenskom a anglickom jazyku, Obsah, Zoznam ilustrácií a tabuliek (8 obrázkov, 24 grafov, 22 tabuliek), Zoznam skratiek (23), Úvod, 6 kapitol (1 Teoretické východiská znalostnej ekonomiky, 2 Ekonomický rast a konkurencieschopnosť,

3 Metodológia práce, 4 Vybrané analýzy a čiastkové riešenia skúmaného problému, 5 Výsledky a diskusia, 6 Prínosy habilitačnej práce), Záver, Zoznam bibliografických odkazov (194), Prílohy (A – Popisná štatistika analyzovaných ukazovateľov, B – Testy normality Shapiro-Wilk, C – Spearmanov korelačný koeficient, D – Metóda vzdialenosť od fiktívneho objektu) a Analytický list.

Z hľadiska formálneho spracovania habilitačnej práce je možné konštatovať, že štandardy ako aj rozsah predmetnej práce a podiel textu, ktorý má prekryv s indexom prác korpusu CRZP (16,77%) plne korešpondujú so zásadami definovanými v Smernici o náležitostach záverečných prác, ich bibliografickej registrácií, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovaní, vydanej Prešovskou univerzitou v Prešove.

Teoretické východiská

Teoretická časť práce je sústredená v prvých dvoch kapitolách. Autorka sa v nej zaobráva vymedzením pojmu znalosti a znalostná ekonomika, ako aj jej ukazovateľmi. Následne sa venuje ekonomickému rastu, konkurencieschopnosti a udržateľnosti. Oceňujem, že iba 41 z použitých zdrojov je knižnej povahy a veľká časť je predovšetkým zo zdrojov indexovaných v databázach Web Of Science. Vymedzeniu aktuálnosti témy by však prospelo výraznejšie využitie novšej literatúry a drobnú pripomienku tiež možno mať k názvu druhej kapitoly, ktorá by mohla obsahovať pojem udržateľnosť. Teoretická časť však obsahuje dostatočne obsiahlu akademickú diskusiu a poskytuje solídný základ pre pochopenie výskumnej témy.

Vhodnosť zvolených metód spracovania riešenej problematiky

K naplneniu uvedeného cieľa autorka využila predovšetkým sekundárnu analýzu dát pochádzajúcich z Eurostatu v hodnotenom období rokov 2012 – 2021. Realizovaný výskum bol motivovaný dvoma výskumnými otázkami a 14 hypotézami. K ich vyhodnoteniu autorka použila metódy viackriteriálnej analýzy.

Oceňujem, že autorka nie celkom typicky, uviedla v metodologickej časti práce aj kritéria pre výber zdrojov z Web Of Science a Google Scholar, vrátane kľúčových slov, pričom vybrané ukazovatele znalostnej ekonomiky a ich výskyt v analyzovaných prístupoch vrátane zdrojov prehľadne zobrazila v Tabuľke 6.

Zvolený postup možno považovať za primeraný, pričom tiež možno konštatovať, že habilitantka ním preukázala významnú mieru zorientovanosti a erudovanosti v problematike.

Výsledky práce, vlastný prínos uchádzača možnosti využitia habilitačnej práce

Prezentované výsledky osvetľujú danú problematiku a sú vhodne graficky doplnené. Za významné výsledky práce je možné v súlade s názorom autorky považovať spracovanie teoretických východísk znalostnej ekonomiky a model udržateľného hodnotenia úrovne znalostnej ekonomiky krajín s ohľadom na ich konkurencie, pričom práve prezentovaný model má uplatnenie aj v pedagogickej praxi.

Pripomienky

K práci nemám závažné pripomienky, v rámci diskusie navrhujem, aby habilitantka zodpovedala nasledovné otázky:

1. V práci uvádzate, že hypotéza o pozitívnej lineárnej súvislosti medzi prílemom PZI a DESI sa nepotvrdila. Prečo si myslíte, že k tomu došlo a aké návrhy by ste v tejto súvislosti odporúčali vláde SR v kontexte so stratégou digitalizácie?
2. V kontexte vašich výsledkov, ako môžu vlády efektívne riadiť znalostnú ekonomiku krajinu tak, aby podporili jej konkurencieschopnosť a zároveň zabezpečili udržateľný rozvoj v kontexte environmentálnych, sociálnych a ekonomickej výziev?

Záverom je možno konštatovať, že habilitačná práca napĺňa obsahové a formálne požiadavky na takýto typ práce, tiež že habilitantka spĺňa podmienky na vymenovanie za docentku vo všetkých požadovaných kategóriách, a preto ju odporúčam k obhajobe pred Vedecou radou Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove a po jej úspešnom priebehu

navrhujem

udeliť Ing. Elene Širej, PhD. vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore habilitačného konania a inauguračného konania manažment.

V Trenčíne, dňa 20.11.2023

doc. PhDr. Zoltán Rózsa, PhD.